

## CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

### DECIZIE

28 martie 2018

*mun. Chișinău*

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către părțile vătămate Josan Gheorghe, Josan Lilia și Josan Marcel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017 și a sentinței Judecătorei Drochia din 07 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe **Fortuna Galina Xxxxx**, născută la xxxxx, originară și domiciliată s. Xxxxx r-nul Xxxxx.

#### *Termenul de examinare a cauzei:*

1. *prima instanță:* 20.06.2011-07.11.2016
2. *instanța de apel:* 24.11.2016-13.12.2017
3. *instanța de recurs:* 26.02.2018- 28.03.2018

#### A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 07 noiembrie 2016, Fortuna Galina Xxxxx, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza:

- art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești, pe un termen de 5 ani;

- art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești, pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă, 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești pe un termen de 5 ani;

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită, i-a fost inclusă parțial, pedeapsa neexecutată conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21.04.2015, fiindu-i stabilită definitiv - 10 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a

ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești, pe un termen de 5 ani.

A fost încasat de la Fortuna G., cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Pavlenciuc I. suma de 12.000 euro, Golban V. suma de 1.000 dolari SUA, Miron S. suma de 5.250 dolari SUA, Josan G. suma de 140.000 lei, 1.000 dolari SUA, sau echivalentul acestor sume în valută națională conform cursului Băncii Naționale la momentul executării, Josan M. suma de 113.000 lei, Josan L. suma de 100.000 lei.

A fost încasat de la Fortuna G., cu titlu de prejudiciu moral în folosul lui Josan M. suma de 3.000 lei, Josan G. suma de 3.000 lei, Josanu L. suma de 3.000 lei, în rest acțiunile civile înaintate de părțile vătămate au fost admise în principiu, cu explicarea părților vătămate de a se adresa cu acțiune, cu examinarea ulterioară a lor în ordine civilă.

2. Potrivit sentinței menționate, s-a constatat că Fortuna G., la 27.05.2005 și la 27.07.2007, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, a obținut de la Josan Gheorghe, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, bani în suma de 100.000 lei, la dobânda de 5% lunar, 40.000 lei și 1.000 dolari SUA, care conform cursului BNM constituie 12.000 lei, la dobânda de 4% lunar, de care s-a folosit în perioada din 27.05.2005 până la 27.07.2008, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în sumă de 243.200 lei, însă nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în suma totală de 152.000 lei.

Tot ea, la 26.10.2005, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, a obținut de la Josan Lilia, locuitoare a s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, bani în suma de 100.000 lei, la dobânda de 5% lunar, de care s-a folosit în perioada din 26.10.2005 până la 26.10.2006, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în sumă de 160.000 lei, însă nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă de 100.000 lei.

Tot ea, la 01.08.2006, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, a obținut de la Josan Marcel, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, bani în sumă de 113.000 lei, la dobânda de 5% lunar, de care s-a folosit în perioada din 01.08.2006 până la 01.08.2007, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în sumă de 180.800 lei, însă nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă de 113.000 lei.

Tot ea, la 22.04.2007 și la 26.08.2007, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, a obținut de la Miron Silvia, locuitoare a mun. Xxxxx, str. Xxxxx, bani în sumă de 2.550 dolari SUA, care conform cursului BNM, constituie 33.150 lei și bani în sumă de 2.700 dolari SUA, care conform cursului BNM constituie 35.100 lei, la dobânda de 4% lunar, de care s-a folosit în perioada din 22.04.2007 până la 22.04.2008, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în sumă de 100.698 lei, însă nu și-a îndeplinit

obligațiunile asumate, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții mari, în suma totală de 68.250 lei.

Tot ea, la 20.02.2008, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, a obținut de la Golban Victor Sergiu, locuitor al satului Xxxxx, r-nul Xxxxx, bani în suma de 1.000 dolari SUA, care conform cursului BNM constituie 11.240 lei, la dobânda de 4% lunar, de care s-a folosit în perioada din 20.02.2008 până la 20.02.2009, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în sumă de 1.480 dolari SUA, care conform cursului BNM constituie 16.635,20 lei, însă nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu considerabil, în sumă de 11.240 lei.

În total, în perioada de timp de la 27.05.2005 până la 20.02.2008, Fortuna G. a sustras prin abuz de încredere a averii altei persoane, bani în valoare totală de 444.490 lei, cauzând părților vătămate prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Tot ea, la 26.11.2006 și la 11.04.2007, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, a obținut de la Pavlenciuc Iurie, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, bani în suma de 2.000 euro, care conform cursului BNM constituie 34.180 lei, la dobânda de 4 % lunar și 10.000 euro, care conform cursului BNM constituie 167.500 lei, la dobânda de 4 % lunar, de care s-a folosit în perioada din 26.11.2006 până la 11.04.2008, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în suma de 2.480 euro, care conform cursului BNM constituie 42.383,20 lei și 14.800 euro, care conform cursului BNM constituie 252.932 lei, însă nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate, cauzând astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 12.000 euro, care conform cursului BNM constituie 201.680 lei.

Tot ea, la 07.04.2006, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere a obținut de la Grădinari Vladimir, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, bani în suma de 1.100 dolari SUA, care conform cursului BNM constituie 14.278 lei, la dobânda de 4 % lunar, de care s-a folosit în perioada din 07.04.2006 până la 07.04.2007, pe termen de un an, promițându-i ca îi va restitui banii în suma de 1.430 dolari SUA, care conform cursului BNM constituie 18.561 lei, însă nu și-a îndeplinit obligațiunile asumate, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu material în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a calificat *de drept* faptele inculpatei Fortuna G. în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, cu cauzarea prejudiciului material în proporții considerabile* precum și în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, cu cauzarea prejudiciului material în proporții deosebit de mari*.

**3. Sentința a fost atacată cu apel de către:**

**3.1** Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Fortuna

G. să fie recunoscută vinovată și condamnată, în baza: art. 190 alin. (2) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate în domeniul de gestionare a bunurilor materiale și bănești pe un termen de până la 3 ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei; art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate în domeniul de gestionare a bunurilor materiale și bănești pe un termen de până la 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a-i stabili pedeapsă de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de gestionare a bunurilor materiale și bănești, pe un termen de 5 ani. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a adăuga la termenul pedepsei, durata pedepsei executate parțial stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21.04.2015, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 16 ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de gestionare a bunurilor materiale și bănești pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată just a stabilit circumstanțele cauzei, a făcut o apreciere justă a probelor administrate pe parcursul ședinței judiciare și corect a calificat fapta inculpatei în baza art. 190 alin. (2) lit. c), 190 alin. (5) Cod penal, însă a aplicat inculpatei o pedeapsă prea blândă, cu încălcarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal;

- instanța de judecată, aplicând în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pedeapsă cu închisoare pe un termen de 10 ani, prin cumul parțial al pedepselor, în conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, a inclus parțial numai 6 luni din pedeapsa neexecutată conform Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21.04.2015, pedeapsă exagerat de blândă, neluând în considerație comportamentul inculpatei până și după comiterea infracțiunilor, faptul că nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor date, nu a restituit prejudiciile materiale și morale cauzate părților vătămate, anterior a comis infracțiuni analogice pentru ce a fost condamnată penal.

**3.2** Părțile vătămate Josan G., Josan L. și Josan M., prin care au solicitat pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, judecătorul Lupașcu L. să fie recunoscută vinovată de tergiversarea termenului rezonabil al judecării cauzei de peste 5 ani 6 luni, de la 15.06.2011 până la 07.11.2016, să fie obligată inculpata, care este aptă de muncă, a se angaja la lucru în penitenciar și lunar să le restituie câte 1.000 lei pentru fiecare în perioada cât se va afla în penitenciar, ori să numească un debitor prin care să restituie banii luați de la ei.

În motivarea apelului a invocat:

- atât procurorul, cât și judecătorul nu au dat apreciere corectă pagubelor aduse familiei lor, în mărime de peste 350.000 lei și 1.000 dolari, iar inculpatei, urma a-i fi stabilită o pedeapsă mai aspră;

- instanța de fond nu a constatat, că inculpata a activat ilegal, termen lung de peste 8 ani de zile sub acoperire, practicând o activitate ilegală de întreprinzător;

- nu a fost luat în considerație, că în anul 2008, inculpata a fost condamnată la amendă în mărime de 4.000 lei, în baza art. 241 Cod penal și a rămas la libertate pentru a continua afacerea ei ilegală, în anul 2009 se aduce din nou pe banca de acuzare și se recunoaște vinovată în temeiul art. 190 Cod penal, dar rămâne în libertate;

- judecătorul a încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei;

- nu a fost dat apreciere pentru care motive de fapt și de drept se apără interesele unei persoane cu zeci de milioane dobândite ilicit la libertate, nu s-a dat apreciere corectă nici declarațiilor inculpatei date în instanța de judecată, care a recunoscut, că a luat bani cu împrumut de la ei și alte părți vătămate și că banii lor i-a dat cu împrumut la alte persoane, pentru o dobândă mai mare;

- judecătorul și procurorul aveau la cunoștință că fondatorul firmei SRL „Juris-Protect”, fostul comisar la CPR Drochia Boico Ion - o apără în Judecătoria Drochia pe Fortuna G. cu persoanele care îi datorează ei bani, se făceau tranzacții de împăcare cu debitorii ei, prin încheierile Judecătoriei Drochia;

- judecătorul Lupașcu L. avea la cunoștință încheierea tranzacției de împăcare cu debitorii lui Fortuna G. - Zomeliuhina E. și Guțu V., care urmau să achite 20.000 dolari până la 01.03.2010, inculpatei;

- judecătorul nu a dat apreciere justă nici pagubelor morale suportate peste 5 ani din vina inculpatei, care i-a lăsat fără surse de bani dobândite ilicit de la ei, fiind invalizi și în etate, de suferințe și durere le-a fost afectată și mai mult starea sănătății de către inculpată, care spală banii în apărarea intereselor ei ani de zile.

**3.3 Avocatul Covdii A. în numele inculpatei, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată Fortuna G. de învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (2), 190 alin. (5) Cod penal.**

În motivarea apelului a invocat:

- instanța neobiectiv a examinat cauza, în urma la ce a ajuns la concluzia greșită despre vinovăția lui Fortuna G.;

- instanța de fond a ignorat prevederile art. 389 Cod de procedură penală, greșit a apreciat probele pe cauză, pronunțând în privința lui Fortuna G. o hotărâre de condamnare ce contravine circumstanțelor de fapt ale cauzei, cât și normelor legii procesual penale;

- în cadrul examinării cauzei, de partea acuzării nu au fost prezentate probe prin care se demonstrează faptul, că Fortuna G., ilicit prin abuz de încredere și înșelăciune a dobândit bunurile altor persoane;

- instanța de fond nemotivat a recunoscut-o vinovată pe Fortuna G. de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2), 190 alin. (5) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că judecând cauza penală, instanța de fond în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor incriminate, precum și privitor la încadrarea acțiunilor acesteia, în baza art. 190 alin. (2) lit. c), art. 190 alin. (5) Cod penal.

În viziunea instanței de apel, instanța de fond întemeiat a pus la baza sentinței de condamnare a Galinei Fortuna, declarațiile părților vătămate Josan G., Josan L., Josan M., Golban V., Pavlenciuc I., Grădinari V., Grădinari A., Pavlenciuc V. și probele scrise ale cauzei. Astfel, din declarațiile părților vătămate nominalizate supra date în instanța de fond, și din celelalte probe scrise prezente pe cauză, și cercetate suplimentar în ședința instanței de apel rezultă, cu certitudine, că Fortuna G. a comis infracțiunile prevăzute art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și art. 190 alin. (5) Cod penal, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate.

În opinia instanței de apel, faptul că inculpata propunea pentru sumele luate dobândă extrem de mare în raport cu cea de la Banca Națională, precum și faptul eliberării recipiselor persoanelor de la care lua bani, instanța de apel a apreciat ca o metodă de dobândire a încrederii și înșelare a victimelor în scopul dobândirii banilor. Totodată, intenția de neexecutare a angajamentelor asumate se demonstrează prin situația financiară neprielnică a inculpatei, care și-a asumat angajamentul la momentul încheierii tranzacției, fiind prezentă și situația în care nu avea o activitate aducătoare de venit necesară pentru realizarea angajamentelor asumate.

Cu referire la celelalte argumente ale apelului, instanța de apel a menționat că conțin doar o descriere a normelor legale, fără indicarea căror-va motive.

Ce ține de motivele apelanților cu privire la pedeapsa stabilită, instanța de apel a considerat, că instanța de fond corect a apreciat categoria pedepsei, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal se atribuie la categoria celor grave și deosebit de grave, de circumstanțele cauzei, ce atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată la stabilirea pedepsei pentru infracțiunile incriminate s-a luat în considerație și faptul, că la locul de trai inculpata Fortuna G. se caracterizează pozitiv, la evidența medicilor psihiatru și narcolog nu se află, prejudiciul părților vătămate nu a fost restituit, astfel corect i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești, pe un

termen de 2 ani pentru infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești pe un termen de 5 ani, pentru infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, iar în temeiul art. 84 alin. (1) și alin. (4) Cod penal, luându-se în considerație că la 21.04.2015 prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost recunoscută vinovată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, corect i-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoarea pe un termen de 10 ani, cu ispășirea în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești pe un termen de 5 ani, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i definitiv pedeapsa închisorii pe un termen de 10 ani 6 luni cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești, pe un termen de 5 ani, instanța just ajungând la concluzia că întru executarea scopului pedepsei penale este oportună aplicarea pedepsei închisorii, cu aplicarea pedepsei complementare obligatorii, astfel fiind posibilă restabilirea ordinii de drept încălcate.

Astfel, instanța de apel a indicat, că pedeapsa a fost stabilită corespunzător gravității faptelor și personalității inculpatei, vârstei acesteia, în raport cu pericolul social concret al faptelor comise și atitudinea procesuală pe care a avut-o inculpata pe parcursul judecării cauzei. Instanța de fond a ținut cont de lipsa cărorva circumstanțe agravante, cât și atenuante, faptul că anterior aceasta a mai fost condamnată și în ședința de judecată nu a recunoscut vina, astfel nu a putut fi admisă solicitarea apelanților de înăsprire a pedepsei inculpatei.

Referitor la solicitarea părților vătămate ce ține de recunoașterea judecătorului Lupașcu L. vinovată de tergiversarea examinării cauzei penale, instanța de apel nu s-a expus or, obiectul examinării în instanța de apel este verificarea legalității sentinței și nu a termenului de judecare a cauzei în instanța de fond.

Cu referire la pretențiile materiale ale victimelor față de inculpata Fortuna G., instanța de apel a menționat faptul, că prin sentința Judecătoriei Drochia din 07.11.2016 s-a încasat de la inculpată în beneficiul acestora atât prejudiciul material stabilit prin sentință, cât și moral, careva circumstanțe ce ar genera modificarea sumelor încasate nefiind invocate.

6. Hotărârile judecătorești adoptate la caz, sânt atacate cu recurs ordinar de către părțile vătămate Josan Gheorghe, Josan Lilia și Josan Marcel, prin care solicită casarea acestora, cu dispunere rejudecării cauzei de către instanța de apel , în alt complet de judecată, prin care inculpata să fie pedepsită după merit.

În motivarea recursului, invocă:

- instanța de apel eronat a apreciat faptele inculpatei care i-a mințit și prin abuz de încredere i-a înșelat de sume considerabile de mari și au ajuns bolnavi din cauza acesteia, neputând să-și asigure o bătrânețe liniștită;

- i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă;

- au solicitat instanței să oblige inculpata să le restituie câte 1.000 lei lunar, statul să o oblige să lucreze și să le dea un debitor, dar nu au fost auziți.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427.

Așadar, în prezenta speță, reieșind din recursul declarat se atestă, că autorii acestuia la temeiurile de drept pentru declararea recursului ordinar nu au făcut referire la careva caz de casare din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din conținut rezultă că nu sunt de acord cu pedeapsa aplicată inculpatei, considerând că aceasta este prea blândă, astfel Colegiul desprinde semnalarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Totodată, instanța de recurs atestă, că părțile vătămate nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor acesteia, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică hotărârea dată în partea pedepsei menținute de instanța de apel, considerând că aceasta nu este una echitabilă, fiind prea blândă. De asemenea, consideră neîntemeiată soluția instanței de apel, referitor la neobligarea inculpatei de a le achita câte 1.000 lei lunar.

Analizând temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și lucrările dosarului, Colegiului penal consideră, că în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanțele de judecată au adoptat hotărâri, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75, 84 alin. (1), (4) Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatei, stabilită conform sancțiunii articolelor imputate acesteia.

Prin urmare, Colegiul penal statuează, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei, în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Conform principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, în coraport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75

alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială, să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de recurs reține, că inculpata a fost condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa închisorii de la 2 la 6 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă, precum și în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa închisorii de la 8 la 15 ani, iar conform art. 16 alin. (5) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă.

Reieșind din textul hotărârilor instanțelor de fond, se reține că aceste instanțe au ținut cont de personalitatea inculpatei, care se caracterizează pozitiv, la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află, nu a restituit prejudiciul părților vătămate, de faptul că circumstanțe atenuante și agravante nu au fost constatate, de influența pedepsei aplicare asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia, stabilindu-i pedeapsă principală definitivă cu închisoare, pentru concursul de infracțiuni comise, prin cumul parțial, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pe termen de 10 ani, reieșind din termenul de pedeapsă principală stabilit pentru infracțiunea săvârșită și prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – 2 ani închisoare și pentru infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal – 9 ani închisoare.

De menționat este și acel fapt la cazul supus judecării, că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 aprilie 2015, inculpata a fost condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești, pe un termen de 5 ani.

Respectiv, în aceste împrejurări instanțele de fond erau obligate de a-i aplica prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru a-i stabili pedeapsa definitivă, norme legale ce, în prezenta speță, au și fost aplicate de către instanțele de fond, stabilind corect inculpatei pedeapsa definitivă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești pe un termen de 5 ani, ținând cont de faptul, că pedeapsa definitivă stabilită pentru concursul de infracțiuni prevăzut de art. 84 alin. (4) Cod penal, nu poate fi mai mică decât pedeapsa stabilită la pronunțarea primei sentințe.

Totodată, cu referire la criticile recurenților precum că pedeapsa stabilită inculpatei este prea blândă și neechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs reține, că instanțele de fond, la stabilirea pedepsei lui Fortuna G. au ținut cont de toate circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatei, aplicând acesteia, conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pedeapsă definitivă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea bunurilor materiale și bănești pe un termen de 5 ani, care este în limitele legii, luând în considerație criteriile generale de individualizare prevăzute în art. 75 Cod penal, căruia i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă, iar termenul pedepsei stabilite va duce la corectarea și reeducarea acesteia, ținând cont de scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de recurs consideră, că pedeapsa definitivă stabilită în sarcina inculpatei și modalitatea de executare a acesteia, în viziunea Colegiului a fost individualizată corect și în așa fel încât aceasta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal, statuează că pedeapsa individualizată de prima instanță, menținută și de cea de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La fel, este nefondată și ultima critică din recurs prin care se invocă, că au solicitat instanței să oblige inculpata să le restituie câte 1.000 lei lunar, statul să o oblige să lucreze și să o oblige pe inculpată să le dea un debitor, dar nu au fost auziți.

La acest capitol, Colegiul penal verificând materialele dosarului, constată că în cuprinsul filei 247-248 v. V a sentinței, cât și în cuprinsul filei 130 v. VI a deciziei atacate, se motivează corespunzător, că acțiunile civile ce țin de prejudiciul cauzat, înaintate de părțile vătămate, reieșind din suma din recipisele lui Josan M. în mărime de 113.000 lei, Josan G. în mărime de 140.000 lei și 1.000 dolari SUA, Josan L. în mărime de 100.000 lei, urmează a fi admise integral. Totodată, instanțele de fond ținând seama de suferințele psihice ale părților vătămate, legate de faptul că acestea, în rezultatul acțiunilor inculpatei au suportat suferințe psihice care s-au reflectat negativ asupra stării lor, au evaluat corect quantumul prejudiciului moral, ce urmează a fi încasat de la Fortuna G. în beneficiul lui Josan Gheorghe, Josan Lilia și Josan Marcel, câte 3.000 lei pentru fiecare, iar careva circumstanțe ce ar genera modificarea sumelor încasate nu au fost invocate și constatate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care fac referire recurenții și nu sânt temeuri de casare a soluției adoptate, fiindcă instanța de apel s-a pronunțat motivat asupra tuturor argumentelor indicate în apel și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se

întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatei a fost individualizată potrivit legii.

Finalmente, Colegiul apreciază ca legală și întemeiată hotărârea instanței de apel, care a fost adoptată în corespundere cu prevederile art. 414-419 Cod de procedură penală și din atare considerente, recursul ordinar declarat de recurenți este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

#### D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către părțile vătămate Josan Gheorghe, Josan Lilia, Josan Marcel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, în cauza penală privind-o pe **Fortuna Galina Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 10 mai 2018.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie